

Sygeplejerske: Det provokerer mig som fagperson, når man siger, at patienter lider unødigt

Søren Harnow Klausen anfører d 20/9, at der findes eksempler på, at patienter lider unødigt og at det at skulle stoppe en behandling hvor bedring er udsigtsløs ”kan føre til ganske voldsomme forløb” når man lader patienten dø. Derfor gør han sig til fortæller for aktiv dødshjælp. Udsagnet må selvfølgelig stå for Klausens egen regning.

Men det provokerer mig som fagperson, fordi det afslører at befolkningen – og muligvis også fagpersoner – ikke kender nok til, hvad der ligger i en omsorgsfuld, hollistisk og værdig afslutning af et udsigtsløst behandlingsforløb og mobiliserer fantasier om døden som voldsom, smertefuld og uværdig.

Jeg tror, vores dødsfornægtende kultur kan medføre, at vi ikke i tide får talt med pårørende og sundhedspersoner, hvad vi ønsker af vores sidste tid. Udsagnet overser tillige den lovfæstede ordning omkring livstestamenter. Det kan hindre at man i tide forholder sig til ens sidste tid. Og hermed gøre det sværere at lindre. Vi tror måske, at smertelindring alene handler om smertestillende og beroligende medikamenter. Vi har derfor brug for at kende til hvad der ligger i palliativ behandling.

Forskning påviser, at smerter består af både fysiske, psykiske, sociale og åndelig/eksistentielle elementer. Det betyder, at hjælp til den sidste tid – og pleje og behandling i øvrigt, må udføres ud fra et sådant hollistisk, patientfokuseret tilgang. Derved vil også de smerteoplevelser, som kan henføres til ikke-fysiske forhold, håndteres og intet menneske behøver at dø i et smertehelvede – forudsat, vi kan tale om døden, lidelsen, sorgen, desperationen, isolationen, kontroltab o.s.v. Herved kan vi sikre at mennesker dør lindret i deres lidelser i værdighed. At slå dem ihjel før tid, for at undgå at se disse grundvilkår i øjnene, er for mig at se at gøre menneskelivet til en utopisk drøm om perfektion og kontrol, hvorved vi måske nok får elimineret det at skulle forholde os til lidelse og afmagt – men med det resultat, at vi bliver fattigere på menneske-lighed.

Bragt i Kristeligt Dagblad den 26. september 2019

Margit Lund-Cramer

Sygeplejerske, lektor cand scient san

Lykkeshøj 9

5330 Munkebo